

A BIZOTTSÁG 178/2010/EU RENDELETE

(2010. március 2.)

a 401/2006/EK rendeletnek a földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, valamint a héjas gyümölcsűek, a sárgabarackmag, az édesgyökér és a növényi olaj tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 11. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról szóló, 2006. december 19-i 1881/2006/EK bizottsági rendelet ⁽²⁾ felső határértékeket állapít meg bizonyos élelmiszerekben előforduló egyes mikotoxinokra.
- (2) A mintavétel döntő szerepet játszik a tételekben igen heterogén módon eloszló mikotoxin mennyiségének meghatározásának pontosságában, ezért olyan általános kritériumok megállapítására van szükség, amelyekkel a mintavételi módszer összhangban van.
- (3) Az élelmiszerek mikotoxintartalmának hatósági ellenőrzéséhez használandó mintavételi és elemzési módszerek megállapításáról szóló, 2006. február 23-i 401/2006/EK bizottsági rendelet ⁽³⁾ rögzíti azokat a kritériumokat, amelyeket a mikotoxintartalom ellenőrzésére szolgáló mintavétel során szem előtt kell tartani.
- (4) Mivel a Codex Alimentariusban fejlesztés céljával változtatások történtek, valamint nemrégiben sor került új élelmiszer-kategóriák esetében a mikotoxintartalom felső határértékeinek meghatározására, szükséges bizonyos élelmiszerek tekintetében módosítani az aflatoxintartalom megállapításához végzett mintavétel előírásainak néme-lyikét.

- (5) A Codex Alimentarius két új mintavételi tervet állított fel: az egyiket a további feldolgozásra szánt földimogyoróra (amerikai mogyoróra), mandulára, mogyoróra és pisztáciára, a másikat pedig az azonnali fogyasztásra szánt mandulára, mogyoróra és pisztáciára vonatkozóan ⁽⁴⁾.
- (6) Annak érdekében, hogy könnyebbé váljon az aflatoxintartalom felső határértékeire vonatkozó előírások végrehajtása, indokolt a Codex Alimentarius által a további feldolgozásra szánt földimogyoróra, mandulára, mogyoróra és pisztáciára megállapított mintavételi előírásokat a további feldolgozásra szánt más héjas gyümölcsűekre is alkalmazni, illetve a Codex Alimentarius által az azonnali fogyasztásra szánt mandulára, mogyoróra és pisztáciára megállapított mintavételi előírásokat az azonnali fogyasztásra szánt más héjas gyümölcsűekre és földimogyoróra (amerikai mogyoróra) is alkalmazni. A héjas gyümölcsűekre megállapított mintavételi eljárást a sárgabarackmagra is alkalmazni kell. A 401/2006/EK rendelet I. mellékletének D. részét ezért a fentieknek megfelelően módosítani kell úgy, hogy csak a szárított fügére vonatkozó mintavételi eljárás szerepeljen benne – változatlan formában –, és a földimogyoróra (amerikai mogyoróra), más olajos magvakra, sárgabarackmagra és héjas gyümölcsűekre vonatkozó új mintavételi eljárás a melléklet egy külön részébe kerüljön.
- (7) A Bizottság felső határértékeket állapított meg a földimogyorótól (amerikai mogyorótól) eltérő olajos magvak aflatoxintartalmára ⁽⁵⁾, illetve a fűszerek, az édesgyökér és az édesgyökér-kivonat ochratoxin-A-tartalmára ⁽⁶⁾ vonatkozóan. A fent említett új élelmiszer-kategóriák tekintetében indokolt speciális mintavételi előírásokat életbe léptetni, hivatkozva – ahol lehetséges – más, már hatályban lévő rendelkezésekre.
- (8) A növényi olajok mikotoxintartalmának ellenőrzése céljából végzett mintavétel sajátos jellemzőkkel bír, ezért indokolt erre vonatkozóan speciális mintavételi szabályok előírása.
- (9) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

⁽⁴⁾ Az élelmiszerekben lévő szennyező anyagok és toxinok általános szabványa (CODEX STAN 193-1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf

⁽⁵⁾ A Bizottság 165/2010/EU rendelete (2010. február 26.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról szóló 1881/2006/EK rendeletnek az aflatoxinok tekintetében történő módosításáról (HL L 50., 2010.2.27., 8. o.).

⁽⁶⁾ A Bizottság 105/2010/EU rendelete (2010. február 5.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról szóló 1881/2006/EK rendeletnek az ochratoxin-A tekintetében történő módosításáról (HL L 35., 2010.2.6., 7. o.).

⁽¹⁾ HL L 165., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 364., 2006.12.20., 5. o.

⁽³⁾ HL L 70., 2006.3.9., 12. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 401/2006/EK rendelet I. melléklete a következőképpen módosul:

1. A D. rész helyébe az e rendelet I. mellékletének szövege lép.

2. Az E. rész első mondatának helyébe a következő szöveg lép:

„Ez a mintavételi módszer a fűszerekben előforduló ochratoxin-A, aflatoxin-B1 és összes aflatoxin mennyiségére

megállapított felső határértékekre vonatkozó hatósági ellenőrzéshez használandó.”

3. A G. rész helyébe az e rendelet II. mellékletének szövege lép.

4. Az I. melléklet az e rendelet III. mellékletében szereplő K. résszel egészül ki.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő tizedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a hatálybalépésének napjától kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2010. március 2-án.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

I. MELLÉKLET

„D.1. Szárított fügére vonatkozó mintavételi módszer

Ez a mintavételi módszer a szárított fügében előforduló aflatoxin-B1 és összes aflatoxin mennyiségére megállapított felső határértékekre vonatkozó hatósági ellenőrzéshez használandó.

D.1.1. A rész minta tömege

Ha e rész másként nem rendelkezik, a rész minta tömegének körülbelül 300 g-nak kell lennie.

A kiskereskedelmi kiszerelésű tételek esetében a rész minta tömege a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömegétől függ.

300 g-nál nagyobb tömegű kiskereskedelmi kiszerelésű csomag esetében ez 30 kg-nál nagyobb tömegű egyesített mintát eredményez. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal nagyobb 300 g-nál, akkor az egyes kiskereskedelmi kiszerelésű csomagokból 300-300 g-ot kell venni rész mintaként. Ez történhet a mintavétel időpontjában vagy a laboratóriumban. Ha azonban ez a mintavételi módszer a tétel sérüléséből eredő elfogadhatatlan gazdasági következményeket okozna (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt), akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni. Ha például nagy értékű terméket 500 g-os vagy 1 kg-os kiskereskedelmi kiszerelésben forgalmaznak, akkor az egyesített minta előállítható az 1., 2. és 3. táblázatban megadottnál kevesebb rész minta egyesítésével, feltéve, hogy az egyesített minta tömege megfelel az egyesített mintára az 1., 2. és 3. táblázatban előírt tömegnek.

Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag könnyebb 300 g-nál, és ha a különbség nem túl nagy, akkor egy ilyen csomag egy rész mintának tekinthető, aminek eredményeként 30 kg-nál kisebb tömegű lesz az egyesített minta. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal kisebb mint 300 g, akkor egy rész minta kettő vagy több kiskereskedelmi kiszerelésű csomagból állhat, a lehető legjobban megközelítve a 300 g-ot.

D.1.2. A szárított fügére vonatkozó mintavételi módszer általános áttekintése

1. táblázat

A tételek altételekre való osztása a terméktől és a tétel tömegétől függően

Árucikk	A tétel tömege (tonna)	Az altételek tömege vagy száma	A rész minták száma	Az egyesített minták tömege (kg)
Szárított füge	≥ 15	15–30 tonna	100	30
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 30

(*) A tétel tömegétől függően – lásd e melléklet e D.1. részének 2. táblázatát.

D.1.3. Szárított fügére vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnás vagy annál nagyobb tömegű tételek)

- Amennyiben az altétel fizikailag elkülöníthető, az egyes tételeket az 1. táblázat szerint altételekre kell osztani. Tekintettel arra, hogy a tétel tömege nem mindig pontosan többszöröse az altételek tömegének, az altétel tömege – legfeljebb 20 %-kal – meghaladhatja az említett tömeget.
- Minden altételből külön-külön kell mintát venni.
- A rész minták száma: 100.
- Az egyesített minta tömege = 30 kg, melyet össze kell keverni, és három egyenlő, 10 kg-os laboratóriumi mintára kell felosztani őrlés előtt (nem kell elvégezni a három laboratóriumi mintára történő felosztást a szárított füge esetében, ha annak további osztályozására vagy más módon fizikai kezelésére kerül sor, és ha van olyan berendezés, amelyik alkalmas 30 kg minta homogenizálására).
- Az egyenként 10 kg-os laboratóriumi mintákat külön-külön finomra kell őrlni, és alaposan össze kell keverni a teljes homogenizáció elérése érdekében, a II. mellékletben előírt rendelkezéseknek megfelelően.
- Amennyiben a fent ismertetett mintavételi módszer nem használható, mivel a tétel sérülése (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt) elfogadhatatlan gazdasági következményekkel járna, akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni, feltéve, hogy e módszer a lehetőségekhez képest reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált.

D.1.4. Szárított fügére vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnánál kisebb tömegű tételek)

A tétel tömegétől függően legalább 10 és legfeljebb 100 részmintát kell venni.

Az alábbi, 2. táblázatban szereplő számok használhatók a részminták szükséges számának meghatározásához, majd az egyesített minta felosztásához.

2. táblázat

A részminták száma a tétel tömegétől függően és az egyesített minta későbbi felosztása

A tétel tömege (tonna)	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg) (kiskereskedelmi kiszerelés esetén az egyesített minta tömege ettől eltérhet – lásd a D.1.1. pontot)	Az egyesített mintából készítendő laboratóriumi minták száma
≤ 0,1	10	3	1 (nincs felosztás)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	4,5	1 (nincs felosztás)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	6	1 (nincs felosztás)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	9 (< 12 kg)	1 (nincs felosztás)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	12	2
> 2,0 – ≤ 5,0	60	18 (< 24 kg)	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	24	3
> 10,0 – ≤ 15,0	100	30	3

- Az egyesített minta tömege ≤ 30 kg, melyet össze kell keverni, és két vagy három egyenlő, 10 kg-os vagy annál kisebb laboratóriumi mintára kell felosztani őrlés előtt (nem kell elvégezni a két vagy három laboratóriumi mintára történő felosztást a szárított füge esetében, ha annak további osztályozására vagy másmilyen fizikai kezelésére kerül sor, és ha van olyan berendezés, amelyik alkalmas maximum 30 kg minta homogenizálására).

Ha az egyesített minta tömege kisebb 30 kg-nál, akkor azt a következő útmutatás szerint kell felosztani laboratóriumi mintákra:

- < 12 kg: nem kell felosztani laboratóriumi mintákra,
- ≥ 12 kg – < 24 kg: felosztás két laboratóriumi mintára,
- ≥ 24 kg: felosztás három laboratóriumi mintára.
- Az egyes laboratóriumi mintákat külön-külön finomra kell őrölni, és alaposan össze kell keverni a teljes homogenizáció elérése érdekében, a II. mellékletben előírt rendelkezéseknek megfelelően.
- Amennyiben a fent ismertetett mintavételi módszer nem használható, mivel a tétel sérülése (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt) elfogadhatatlan gazdasági következményekkel járna, akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni, feltéve, hogy e módszer a lehetőségekhez képest reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált.

D.1.5. A származékos termékekre és összetett élelmiszerekre vonatkozó mintavételi módszer

D.1.5.1. Nagyon kis szemcsetömegű származékos termékek (az aflatoxin-szennyezettség homogén eloszlású)

- A részminták száma: 100; 50 tonnánál kisebb tömegű tételek esetén a részminták száma a tétel tömegétől függően 10 és 100 között van (lásd a 3. táblázatot).

3. táblázat

A részminták száma a tétel tömegétől függően

A tétel tömege (tonna)	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

- A részminta tömegének körülbelül 100 g-nak kell lennie. A kiskereskedelmi kiszerelésű tételek esetében a részminta tömege a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömegétől függ.
- Egyesített minta tömege = 1–10 kg, megfelelően összekeverve.

D.1.5.2. További, viszonylag nagy szemcseméretű származékos termékek (az aflatoxinszennyezettség heterogén eloszlású)

A mintavételi módszer és az elfogadhatóság ugyanaz, mint a szárított fügéné (D.1.3. és D.1.4.).

D.1.6. Mintavétel kiskereskedelmi szinten

Kiskereskedelmi szinten az élelmiszerből lehetőség szerint az e melléklet e részében leírt rendelkezések szerint kell mintát venni.

Ha ez nem lehetséges, akkor más hatékony mintavételi módszerek is használhatók, feltéve, hogy az egyesített minta a mintavétel tárgyát képező tételre nézve kielégítően reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált. Az egyesített mintának minden esetben legalább 1 kg tömegűnek kell lennie (*).

D.1.7. Egyedi mintavételi módszer vákuumsomagolásban forgalmazott szárított fügére és származékos termékeire

D.1.7.1. Szárított füge

A 15 tonnás vagy annál nagyobb tömegű tételeknél legalább 50 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 30 kg-os legyen, a 15 tonnánál kisebb tételekből pedig a 2. táblázatban a részmintákra megadott szám 50 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 2. táblázatot).

D.1.7.2. Szárított fügéből származó, kis szemcseméretű termékek

A 50 tonnás vagy nagyobb tételeknél legalább 25 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 10 kg-os legyen, a 50 tonnánál kisebb tételekből pedig a 3. táblázatban a részmintákra megadott szám 25 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 3. táblázatot).

D.1.8. A tétel vagy altétel elfogadása

Osztályozásra vagy más fizikai kezelésre kerülő szárított füge:

- elfogadható, ha az egyesített minta elemzése vagy a laboratóriumi minták elemzésének átlaga – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha az egyesített minta elemzése vagy a laboratóriumi minták elemzésének átlaga minden kétséget kizáróan – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

Közvetlen emberi fogyasztásra szánt szárított füge:

- elfogadható, ha egyik laboratóriumi minta elemzése sem mutatja azt – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom meghaladja a felső határértéket,
- nem elfogadható, ha a laboratóriumi minták közül egynek vagy többnek az elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

Ha az egyesített minta 12 kg-os vagy kisebb tömegű:

- elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

D.2. A földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, valamint a sárgabarackmagra és a héjas gyümölcsűkre vonatkozó mintavételi módszer

Ez a mintavételi módszer a földimogyoróban (amerikai mogyoróban) és más olajos magvakban, valamint a sárgabarackmagban és a héjas gyümölcsűekben előforduló aflatoxin-B1 és összes aflatoxin mennyiségére megállapított felső határértékre vonatkozó hatósági ellenőrzéshez használandó.

D.2.1. A rész minta tömege

Ha az I. melléklet D.2. része másként nem rendelkezik, a rész minta tömegének körülbelül 200 g-nak kell lennie.

A kiskereskedelmi kiszerelésű tételek esetében a rész minta tömege a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömegétől függ.

200 g-nál nagyobb tömegű kiskereskedelmi kiszerelésű csomag esetében ez 20 kg-nál nagyobb tömegű egyesített mintát eredményez. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal nagyobb 200 g-nál, akkor az egyes kiskereskedelmi kiszerelésű csomagokból 200-200 g-ot kell venni részmintaként. Ez történhet a mintavétel időpontjában vagy a laboratóriumban. Ha azonban ez a mintavételi módszer a tétel sérüléséből eredő elfogadhatatlan gazdasági következményeket okozna (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt), akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni. Ha például nagy értékű terméket 500 g-os vagy 1 kg-os kiskereskedelmi kiszerelésben forgalmaznak, akkor az egyesített minta előállítható az 1., 2. és 3. táblázatban megadottnál kevesebb rész minta egyesítésével, feltéve, hogy az egyesített minta tömege megfelel az egyesített mintára az 1., 2. és 3. táblázatban előírt tömegnek.

Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag könnyebb 200 g-nál, és ha a különbség nem túl nagy, akkor egy ilyen csomag egy rész mintának tekinthető, aminek eredményeként 20 kg-nál kisebb tömegű lesz az egyesített minta. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal kisebb, mint 200 g, akkor egy rész minta vagy több kiskereskedelmi kiszerelésű csomagból állhat, a lehető legjobban megközelítve a 200 g-ot.

D.2.2. A földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, valamint a sárgabarackmagra és a héjas gyümölcsűkre vonatkozó mintavételi módszer általános áttekintése

1. táblázat

A tételek altételekre való osztása a terméktől és a tétel tömegétől függően

Árucikk	A tétel tömege (tonna)	Az altételek tömege vagy száma	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg)
Földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, valamint sárgabarackmag és héjas gyümölcsűk	≥ 500	100 tonna	100	20
	> 125 és < 500	5 altétel	100	20
	≥ 15 és ≤ 125	25 tonna	100	20
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 20

(*) A tétel tömegétől függően – lásd e melléklet e D.2. részének 2. táblázatát.

D.2.3. A földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, valamint a sárgabarackmagra és a héjas gyümölcsűkre vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnás vagy nagyobb tömegű tételek)

- Amennyiben az altétel fizikailag elkülöníthető, az egyes tételeket az 1. táblázat szerint altételekre kell osztani. Tekintettel arra, hogy a tétel tömege nem mindig pontosan többszöröse az altételek tömegének, az altétel tömege – legfeljebb 20 %-kal – meghaladhatja az említett tömeget.
- Minden altételből külön-külön kell mintát venni.
- A részminták száma: 100.

- Az egyesített minta tömege = 20 kg, melyet össze kell keverni, és két egyenlő, 10 kg-os laboratóriumi mintára kell felosztani őrlés előtt (nem kell elvégezni a két laboratóriumi mintára történő felosztást a földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, valamint a sárgabarackmag és a héjas gyümölcsűek esetében, ha azoknak további osztályozására vagy más módon fizikai kezelésére kerül sor, és ha van olyan berendezés, amelyik alkalmas 20 kg minta homogenizálására).
- Az egyes 10 kg-os laboratóriumi mintákat külön-külön finomra kell őrlni, és alaposan össze kell keverni a teljes homogenizáció elérése érdekében, a II. mellékletben előírt rendelkezéseknek megfelelően.
- Amennyiben a fent ismertetett mintavételi módszer nem használható, mivel a tétel sérülése (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt) elfogadhatatlan gazdasági következményekkel járna, akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni, feltéve, hogy e módszer a lehetőségekhez képest reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált.

D.2.4. *A földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, valamint a sárgabarackmagra és a héjas gyümölcsűekre vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnánál kisebb tömegű tételek)*

A tétel tömegétől függően legalább 10 és legfeljebb 100 részmintát kell venni.

Az alábbi, 2. táblázatban szereplő számok használhatók a részminták szükséges számának meghatározásához, majd az egyesített minta felosztásához.

2. táblázat

A részminták száma a tétel tömegétől függően, és az egyesített minta későbbi felosztása

A tétel tömege (tonna)	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg) (kiskereskedelmi kiszérelés esetén az egyesített minta tömege ettől eltérhet – lásd a D.2.1. pontot)	Az egyesített mintából készítendő laboratóriumi minták száma
≤ 0,1	10	2	1 (nincs felosztás)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	3	1 (nincs felosztás)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	4	1 (nincs felosztás)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	6	1 (nincs felosztás)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	8 (– < 12 kg)	1 (nincs felosztás)
> 2,0 – ≤ 5,0	60	12	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	16	2
> 10,0 – ≤ 15,0	100	20	2

- Az egyesített minta tömege ≤ 20 kg, melyet össze kell keverni, és szükség esetén két egyenlő, 10 kg-nál nem nagyobb tömegű laboratóriumi mintára kell felosztani őrlés előtt (nem kell elvégezni a két laboratóriumi mintára történő felosztást a földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, valamint a sárgabarackmag és a héjas gyümölcsűek esetében, ha azoknak további osztályozására, vagy más módon fizikai kezelésére kerül sor, és ha van olyan berendezés, amelyik alkalmas legfeljebb 20 kg minta homogenizálására).

Ha az egyesített minta tömege kisebb 20 kg-nál, akkor azt a következő útmutatás szerint kell felosztani laboratóriumi mintákra:

- < 12 kg: nem kell felosztani laboratóriumi mintákra,
- ≥ 12 kg: felosztás két laboratóriumi mintára.
- Az egyes laboratóriumi mintákat külön-külön finomra kell őrlni, és alaposan össze kell keverni a teljes homogenizáció elérése érdekében, a II. mellékletben előírt rendelkezéseknek megfelelően.

- Amennyiben a fent ismertetett mintavételi módszer nem használható, mivel a tétel sérülése (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt) elfogadhatatlan gazdasági következményekkel járna, akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni, feltéve, hogy e módszer a lehetőségekhez képest reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált.

D.2.5. Származékos termékekre (kivéve növényi olajra) és összetett élelmiszerekre vonatkozó mintavételi módszer

D.2.5.1. Kis szemcseméretű származékos termékek (kivéve: növényi olajak), például liszt,ogyoróvaj (az aflatoxinszennyezettség homogén eloszlású)

- A részminták száma: 100; 50 tonnánál kisebb tömegű tételek esetén a részminták száma a tétel tömegétől függően 10 és 100 között van (lásd a 3. táblázatot).

3. táblázat

A részminták száma a tétel tömegétől függően

A tétel tömege (tonna)	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

- A részminták tömegének körülbelül 100 g-nak kell lennie. A kiskereskedelmi kiszerelésű tételek esetében a részminták tömege a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömegétől függ.

- Egyesített minta tömege = 1–10 kg, megfelelően összekeverve.

D.2.5.2. Viszonylag nagy szemcseméretű származékos termékek (az aflatoxinszennyezettség egyenetlen eloszlású)

A földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, valamint a sárgabarackmagra és a héjas gyümölcsűkre vonatkozó mintavételi módszer és elfogadhatóság (D.2.3. és D.2.4.)

D.2.6. Mintavétel kiskereskedelmi szinten

Kiskereskedelmi szinten az élelmiszerből lehetőség szerint az e melléklet e részében leírt rendelkezések szerint kell mintát venni.

Ha ez nem lehetséges, akkor más hatékony mintavételi módszerek is használhatók, feltéve, hogy az egyesített minta a mintavétel tárgyát képező tételre nézve kielégítően reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált. Az egyesített mintának minden esetben legalább 1 kg tömegűnek kell lennie (*).

D.2.7. Egyedi mintavételi módszer vákuumsomagolásban forgalmazott földimogyoróra (amerikai mogyoróra) és más olajos magvakra, sárgabarackmagra, héjas gyümölcsűkre és azok származékos termékeire

D.2.7.1. Pisztaia, földimogyoró (amerikai mogyoró), brazílió

A 15 tonnás vagy annál nagyobb tömegű tételeknél legalább 50 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 20 kg-os legyen, a 15 tonnánál kisebb tételekből pedig a 2. táblázatban a részmintákra megadott szám 50 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 2. táblázatot).

D.2.7.2. Sárgabarackmag, héjas gyümölcsűk a pisztácia és a brazílió kivételével, valamint más olajos magvak

A 15 tonnás vagy nagyobb tételeknél legalább 25 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 20 kg-os legyen, a 15 tonnánál kisebb tételekből pedig a 2. táblázatban a részmintákra megadott szám 25 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 2. táblázatot).

D.2.7.3. Héjas gyümölcsűekből, sárgabarackmagból és földimogyoróból (amerikai mogyoróból) származó, kis szemcseméretű termékek

A 50 tonnás vagy nagyobb tételeknél legalább 25 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 10 kg-os legyen, a 50 tonnánál kisebb tételekből pedig a 3. táblázatban a részmintákra megadott szám 25 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 3. táblázatot).

D.2.8. A tétel vagy altétel elfogadása

Osztályozásra vagy más fizikai kezelésre kerülő földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, sárgabarackmag és héjas gyümölcsűek:

- elfogadható, ha az egyesített minta elemzése vagy a laboratóriumi minták elemzésének átlaga – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha az egyesített minta elemzése vagy a laboratóriumi minták elemzésének átlaga minden kétséget kizáróan – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

Közvetlen emberi fogyasztásra szánt földimogyoró (amerikai mogyoró) és más olajos magvak, valamint sárgabarackmag és héjas gyümölcsűek:

- elfogadható, ha egyik laboratóriumi minta elemzése sem mutatja azt – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom meghaladja a felső határértéket,
- nem elfogadható, ha az egyik vagy mindkét laboratóriumi minta elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

Ha az egyesített minta 12 kg-os vagy kisebb tömegű:

- elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

(*) Ha a mintavétel tárgyát képező rész olyan kicsi, hogy nem lehet 1 kg egyesített mintát elérni, akkor az egyesített minta tömege esetleg lehet 1 kg-nál kisebb.”

II. MELLÉKLET

„G. KÁVÉRA ÉS KÁVÉTERMÉKEKRE, ÉDESGYÖKÉRRE ÉS ÉDESGYÖKÉR-KIVONATRA VONATKOZÓ MINTAVÉTELI MÓDSZER

Ez a mintavételi módszer pörkölt babkávében, őrölt pörkölt kávéban és oldható kávéban, édesgyökérben és édesgyökér-kivonatban előforduló ochratoxin-A mennyiségére megállapított felső határértékekre vonatkozó hatósági ellenőrzéshez használandó.

G.1. A rész minta tömege

Ha az I. melléklet G. része másként nem rendelkezik, a rész minta tömegének körülbelül 100 g-nak kell lennie.

Kiskereskedelmi kiszerelésű tételek esetében a rész minta tömege a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömegétől függ.

100 g-nál nagyobb tömegű kiskereskedelmi kiszerelésű csomag esetében ez 10 kg-nál nagyobb tömegű egyesített mintát eredményez. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal nagyobb 100 g-nál, akkor az egyes kiskereskedelmi kiszerelésű csomagokból 100–100 g-ot kell venni részmintaként. Ez történhet a mintavétel időpontjában vagy a laboratóriumban. Ha azonban ez a mintavételi módszer a tétel sérüléséből eredő elfogadhatatlan gazdasági következményeket okozna (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt), akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni. Ha például nagy értékű terméket 500 g-os vagy 1 kg-os kiskereskedelmi kiszerelésben forgalmaznak, akkor az egyesített minta előállítható az 1. és 2. táblázatban megadottnál kevesebb rész minta egyesítésével, feltéve, hogy az egyesített minta tömege megfelel az egyesített mintára az 1. és 2. táblázatban előírt tömegnek.

Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag könnyebb 100 g-nál és ha a különbség nem túl nagy, akkor egy ilyen csomag egy rész mintának tekinthető, aminek eredményeként 10 kg-nál kisebb tömegű lesz az egyesített minta. Ha a kiskereskedelmi kiszerelésű csomag tömege sokkal kisebb mint 100 g, akkor egy rész minta kettő vagy több kiskereskedelmi kiszerelésű csomagból állhat, a lehető legjobban megközelítve a 100 g-ot.

G.2. A pörkölt babkávéra, az őrölt pörkölt kávéra, az oldható kávéra, az édesgyökérre és az édesgyökér-kivonatra vonatkozó mintavételi módszer általános áttekintése

1 táblázat

A tételek altételekre való osztása a terméktől és a tétel tömegétől függően

Árucikk	A tétel tömege (tonna)	Az altételek tömege vagy száma	A részminták száma	Egyesített minta tömege (kg)
Pörkölt babkávét, őrölt pörkölt kávé, oldható kávé, édesgyökér és édesgyökér-kivonat	≥ 15	15–30 tonna	100	10
	< 15	—	10–100 (*)	1–10

(*) A tétel tömegétől függően – lásd e melléklet e részének 2. táblázatát.

G.3. Pörkölt babkávéra, őrölt pörkölt kávéra, oldható kávéra, édesgyökérre és édesgyökér-kivonatra vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnás vagy annál nagyobb tömegű tételek)

— Amennyiben az altétel fizikailag elkülöníthető, az egyes tételeket az 1. táblázat szerint altételekre kell osztani. Tekintettel arra, hogy a tétel tömege nem mindig pontosan többszöröse az altételek tömegének, az altétel tömege – legfeljebb 20 %-kal – eltérhet az említett tömegtől.

— Minden altételből külön-külön kell mintát venni.

— A részminták száma: 100.

— Az egyesített minta tömege = 10 kg.

— Amennyiben a fent ismertetett mintavételi módszer nem használható, mivel a tétel sérülése (a csomagolási forma, a szállítási mód stb. miatt) elfogadhatatlan gazdasági következményekkel járna, akkor alternatív mintavételi módszert lehet alkalmazni, feltéve, hogy e módszer a lehetőségekhez képest reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált.

G.4. Pörkölt babkávéra, őrölt pörkölt kávéra, oldható kávéra, édesgyökérre és édesgyökér-kivonatra vonatkozó mintavételi módszer (15 tonnánál kisebb tömegű tételek)

A pörkölt babkávé, őrölt pörkölt kávé, oldható kávé, édesgyökér és édesgyökér-kivonat esetében a 15 tonnánál kisebb mennyiségű tételeknél a mintavételi tervet – a tétel tömegétől függően – 10–100 részmintával kell használni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege 1 és 10 kg között legyen.

Az alábbi táblázatban szereplő számokat a részminták számának meghatározásához lehet alkalmazni.

2 táblázat

A részminták száma pörkölt babkávéból, őrölt pörkölt kávéból, oldódó kávéból, édesgyökérből és édesgyökér-kivonathoz álló tételek tömegétől függően

A tétel tömege (tonna)	A részminták száma	Az egyesített minta tömege (kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

G.5. Vákuumsomagolásban forgalmazott pörkölt babkávéra, őrölt pörkölt kávéra, oldható kávéra, édesgyökérre és édesgyökér-kivonatra vonatkozó mintavételi módszer

A 15 tonnás vagy nagyobb tételeknél legalább 25 részmintát kell venni úgy, hogy az egyesített minta 10 kg-os legyen, a 15 tonnánál kisebb tételekből pedig a 2. táblázatban a részmintákra megadott szám 25 %-ával egyenlő számú mintát kell venni úgy, hogy a kapott egyesített minta tömege megfeleljen a mintavétel tárgyát képező tétel tömegének (lásd a 2. táblázatot).

G.6. Mintavétel kiskereskedelmi szinten

Kiskereskedelmi szinten az élelmiszerből lehetőség szerint az I. melléklet e részében leírt rendelkezések szerint kell mintát venni.

Ha ez nem lehetséges, akkor más hatékony mintavételi módszerek is használhatók, feltéve, hogy az egyesített minta a mintavétel tárgyát képező tételre nézve kielégítően reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált. Az egyesített mintának minden esetben legalább 1 kg tömegűnek kell lennie (*).

G.7. A tétel vagy altétel elfogadása

- elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

(*) Ha a mintavétel tárgyát képező rész olyan kicsi, hogy nem lehet 1 kg egyesített mintát elérni, akkor az egyesített minta tömege esetleg lehet 1 kg-nál kisebb.”.

III. MELLÉKLET

„K. NÖVÉNYI OLAJOKRA VONATKOZÓ MINTAVÉTELI MÓDSZER

Ez a mintavételi módszer növényi olajokban előforduló mikotoxinok, különösen az aflatoxin-B1, az összes aflatoxin és a zearalenon mennyiségére megállapított legmagasabb értékekre vonatkozó hatósági ellenőrzéshez használandó.

K.1. Növényi olajokra vonatkozó mintavételi módszer

- A rész minta tömegének legalább 100 g-nak (ml) kell lennie (a szállítmány jellegétől függően, például ömlesztett növényi olajok esetében legalább három, körülbelül 350 ml-es részmintát kell venni), mely legalább 1 kg tömegű egyesített mintát eredményez.
- A tételből vételezendő részminták minimális számát a 1. táblázat adja meg. A tételt közvetlenül a mintavételt megelőzően, a lehetőségekhez mérten alaposan össze kell keverni kézi vagy gépi eszközzel. Ebben az esetben feltételezhető az aflatoxin homogén eloszlása egy adott tételen belül, így elegendő három részmintát venni egy tételből az egyesített minta előállításához.

1. táblázat

Egy tételből veendő részminták legkisebb száma

Kereskedelmi forma	A tétel tömege (kg) A tétel térfogata (liter)	A vételezendő részminták legkisebb száma
Ömlesztett (*)	—	3
csomag	≤ 50	3
csomag	> 50–500	5
csomag	> 500	10

(*) Amennyiben az altétel fizikailag leválasztható, a nagy térfogatú ömlesztett szállítmányokat/a nagy mennyiségű növényi olajokat az e rész 2. táblázatának megfelelően altételekre kell felosztani.

2. táblázat

A tételek altételekre való osztása a tétel tömegétől függően

Árucikk	A tétel tömege (tonna)	Az altételek tömege vagy száma	A részminták száma	Az egyesített minta legkisebb tömege (kg)
Növényi olajok	≥ 1 500	500 tonna	3	1
	> 300 és < 1 500	3 altétel	3	1
	≥ 50 és ≤ 300	100 tonna	3	1
	< 50	—	3	1

K.2. Növényi olajokra vonatkozó mintavételi módszer kiskereskedelmi szinten

Kiskereskedelmi szinten az élelmiszerből lehetőség szerint az e melléklet e részében leírt rendelkezések szerint kell mintát venni.

Ha ez nem lehetséges, akkor más hatékony mintavételi módszerek is használhatók, feltéve, hogy az egyesített minta a mintavétel tárgyát képező tételre kielégítően reprezentatív, valamint teljes mértékben leírt és dokumentált. Az egyesített mintának minden esetben legalább 1 kg tömegűnek kell lennie (*).

K.3. A tétel vagy altétel elfogadása

- Elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után – azt mutatja, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határérték alatt van,
- nem elfogadható, ha a laboratóriumi minta elemzése minden kétséget kizáróan azt mutatja – a visszanyeréssel és a mérési bizonytalansággal történő korrekció után –, hogy az adott mikotoxintartalom a felső határértéket meghaladja.

(*) Ha a mintavétel tárgyát képező rész olyan kicsi, hogy nem lehet 1 kg egyesített mintát elérni, akkor az egyesített minta tömege esetleg lehet 1 kg-nál kisebb.”